

**Uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach
w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw
oraz niektórych innych ustaw**

- 1) W art. 1 pkt 2 projektu ustawy dodawany jest art. 5a, który charakteryzuje cenę dostawy ciepła. Przepis ten jest kluczowy w całym projekcie. Warto wskazać, że ww. cena powinna być określana dla każdej grupy taryfowej odrębnie. Zapis cytowanego artykułu wymaga doprecyzowania, gdyż rozporządzenie taryfowe nakłada na przedsiębiorstwa ciepłownicze obowiązek kalkulowania stawek opłat za przesył i dystrybucję ciepła zróżnicowaną w zależności od warunków dostaw. Ustalanie średniej stawki dla całego systemu i sumowanie jej ze średnią ceną ciepła tak, aby ustalić cenę dostawy czy też maksymalną cenę dostawy ciepła spowoduje ujednolicenie stawek opłat za przesył i dystrybucję ciepła.
Wzrost ceny ciepła o 40 proc., jest znaczący, mimo wprowadzania systemu rekompensującego. Dlatego prosimy o informację, czy projektodawcy mają oszacowaną średnią krajową cenę maksymalną?
- 2) W art. 1 pkt 2 projektu ustawy w art. 2 po pkt 5 dodawany jest pkt 5c, w którym określona została „maksymalna cena dostawy ciepła – „cena dostawy ciepła obowiązująca na dzień 30 września 2022 r. powiększona o 40%” – określenie tej daty jest działaniem chybionym, gdyż najwyższe podwyżki, na podstawie decyzji URE, nastąpiły wcześniej – w sierpniu 2022 r. i taką też zmianę terminu postulujemy. Pozostawienie aktualnego brzmienia przepisu będzie prowadziło do pozbawienia mieszkańców dopłaty, która jest przecież kluczowym celem projektowanych przepisów.
- 3) W art. 1 pkt 4 projektu ustawy w art. 3 w ust. 1 w części wspólnej oraz w ust. 2 wyrazy „30 kwietnia 2023 r.„ zastępuje się wyrazami „31 stycznia 2022 r.” – proponuje się poprawić błąd w oznaczeniu roku na „31 stycznia 2023 r.”
- 4) W art. 1 pkt 5 po art. 3 dodaje się art. 3a zgodnie z którym Urząd Regulacji Energetyki (URE) oblicza przedsiębiorcom maksymalne ceny dostawy ciepła dla odbiorców w terminie 10 dni od dnia wejścia w życie przedmiotowej ustawy. Natomiast w ust. 2 dodawanego artykułu 3a wskazuje się, że przedsiębiorstwo energetyczne przyjmuje maksymalną cenę dostawy ciepła i wprowadza ją do stosowania od dnia 1 lutego 2023 do 31 grudnia 2023. Biorąc pod uwagę czas przebiegu procesu legislacyjnego, należy zauważyć, że określony w tym przepisie termin 1 lutego 2023 r. determinuje obowiązywanie zmian z datą wsteczną co może przyczynić się do istotnego pogorszenia jakości procedowanych zmian na poczet narzuconego tempa procesu.
Ponadto maksymalnej ceny dostawy ciepła nie można badać w miesięcznym okresie rozliczeniowym, gdyż klarowne z punktu widzenia praktyki jest to, że przedsiębiorstwo energetyczne powinno stosować najniższą cenę spośród trzech możliwości:

- 1) średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą, o której mowa w art. 3 ust. 3, powiększonej o stawkę opłat za usługi przesyłowe dla danej grupy taryfowej albo
- 2) ceny dostawy ciepła obliczonej na podstawie obowiązującej taryfy dla ciepła w danym systemie ciepłowniczym;
- 3) maksymalna cena dostawy ciepła ustalona zgodnie z ust. 1 albo 3.

Zachodzi zatem wątpliwość, czy o rekompensatę z tytułu stosowania średniej ceny wytwarzania z rekompensatą nie będzie już występował wytwórca, tylko sprzedawca w ramach wyrównania.

- 5) W art. 1 pkt 9 projektu ustawy dodawany jest art. 12c ust. 1. W obecnym brzmieniu ustawy brak jest takich pojęć jak cena dostawy ciepła czy maksymalna cena dostawy ciepła. Obawy budzi więc fakt, czy intencją projektodawcy jest to, aby ceny ustalać z góry (dla okresów historycznych) i sprawdzać ich wysokość, zaś następnie porównywać je ze średnią ceną wraz z rekompensatą powiększoną o stawki usług przesyłowych. Zasady zawarte w pierwotnej ustawie powinny funkcjonować do czasu wprowadzenia zmienionej ustawy, co powinno nastąpić z dniem 1 maja 2023 r. – nie wcześniej.
- 6) W art. 1 pkt 12 wprowadza się art. 23 – Proponuje się ograniczenie zmiany art. 23 do obowiązku zastosowania obniżonej opłaty za ciepło i podania informacji o tym odbiorcom końcowym, a co najmniej wykreślenie słowa „niezwłocznego” z treści przepisu, gdyż wprowadza ono niejasne, a przez to niebezpieczne dla podmiotów uprawnionych pole do interpretacji pod kątem stosowania przepisów ustawy. Proponuje się zatem następujące brzmienie art. 23 „Odbiorca, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 i 3, jest obowiązany do zastosowania obniżonej opłaty za ciepło wynikającej z maksymalnej ceny dostawy ciepła albo najniższej ceny ciepła, o której mowa w art. 3a ust. 4, w ramach rozliczeń kosztów zakupu ciepła, o których mowa w art. 45a ust. 8 ustawy – Prawo energetyczne, a w ramach rozliczeń kosztów zakupu ciepła, o których mowa w art. 45a ust. 8 ustawy – Prawo energetyczne, w informacji, o której mowa w art. 45c ustawy – Prawo energetyczne, informuje właścicieli lokali w budynkach wielolokalowych o tak zastosowanej obniżonej opłacie.”
- 7) W art. 1 pkt 16 projektu ustawy dodawany jest po art. 31 art. 31a, który w celu ograniczenia kosztów zakupu ciepła przez jego odbiorców daje gminom możliwość udzielania wyrównania (dofinansowania) z budżetu gminy dla przedsiębiorstwa energetycznego. Jednakże taka regulacja może prowadzić do naruszenia zasad uczciwej konkurencji na tym rynku. Ponadto należy także zauważyć, że w takim przypadku gmina dofinansowywałaby tylko część swoich mieszkańców tj. tych którzy korzystają z ciepła dostarczonego przez przedsiębiorstwo energetyczne, a przecież koszty w tym zakresie ponoszą wszyscy mieszkańcy. Ponadto zmiana ta może determinować powstanie nasilających się oczekiwań społeczności lokalnych do dalszych obniżek stawek za ciepło, przenosząc tym samym odpowiedzialność za ich uznanie na samorządy. W ust. 4 wskazanego artykułu projektodawca nie określił sytuacji gmin, które nie prowadzą inwestycji z udziałem środków z Polskiego Ładu. Warto wskazać, że wiele z nich zrezygnowało ze złożenia wniosków z powodu braku środków na wkład własny i to był jedyny argument, który przeważał za ich wyłączeniem z partycypacji w ww. środkach.

- 8) W art. 1 pkt 18 wprowadza się zmiany do art. 36, który determinuje istnienie sankcji za niepoinformowanie właścicieli lokali o zastosowanych rozwiązaniach. Proponuje się usunięcie tych przepisów, gdyż potencjalna, surowa sankcja może dotknąć szeroką grupę podmiotów, na które nie powinno się już narzucać biurokratycznych i administracyjnych obciążeń, które nie mają żadnego znaczenia dla odbiorcy końcowego. Poza wspólnotami mieszkaniowymi i spółdzielniami, w rozumieniu przepisów mogą to być jednostki, które zarządzają nieruchomościami komunalnymi (np. w formie zakładów gospodarowania nieruchomościami). Wydaje się zupełnie zbędne nakładanie kar za „nieodpowiednie” informowanie odbiorców ciepła o stosowaniu przepisów ustawy. Inną kwestią są koszty realizacji tego zadania i negatywny wpływ na środowisko jego stosowania, w przypadku użycia pisemnej formy informacji obniżeniu kosztów ogrzewania i ciepłej wody użytkowej wynikających z zastosowania średniej ceny wytwarzania ciepła z rekompensatą.
- 9) W art. 4 proponuje się dodanie art. 37 ust. 6 pkt 4 w brzmieniu: „4) w budynkach, w których wykonane zostały prace termomodernizacyjne lub prace związane z wymianą przestarzałego sprzętu elektrycznego lub elektronicznego.” Zmiana ta dotyczy wyjątków, tj. budynków, urządzeń i obiektów, w których zużycie energii nie podlega rygorom w/w ustawy.
- Propozycja ta rozszerza katalog podmiotów uprawnionych o te, które dokonały termomodernizacji budynków objętych obowiązkiem wynikającym z ww. przepisów.
- 10) W art. 8 projektu ustawy brak jest korespondencji z art. 12c pkt 5. Ażeby tę zgodność zachować należy zmienić treść przepisu na następującą „Wniosek o wypłatę wyrównania, o którym mowa w art. 12a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, za luty 2023 r. oraz wyrównania, o którym mowa w art. 12c ust. 1 tej ustawy, składa się nie wcześniej niż w terminie 15 dni i nie później niż w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy”.
- 11) W art. 11 ust. 3 projektu ustawy dokonano odniesienia do art. 12 ust. 4, który stanowi wyliczenie wysokości rekompensaty, a nie wysokości przychodów, nie można zatem wnioskować o różnicę między przychodami a wysokością rekompensaty z art. 12 ust. 4. Ponadto w art. 11 ust. 4 należy doprecyzować zapis, iż złożone wnioski o wypłatę rekompensaty zostaną rozpatrzone, co nie determinuje potrzeby składania nowego wniosku.

Marek Hojcz

Sekretarz strony samorządowej
Komisji Wspólnej
Rządu i Samorządu Terytorialnego